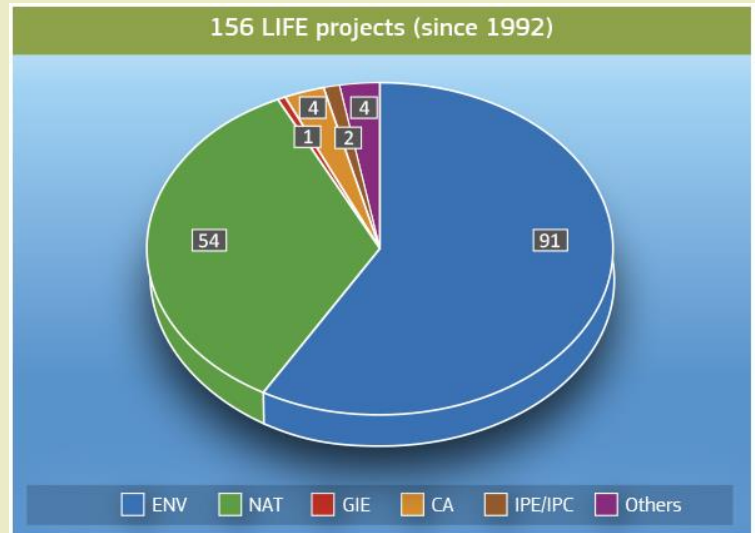

Detta dokument ger en överblick över LIFE-programmet i Sverige. Det presenterar viktiga data och några av de senaste LIFE-projekten.

Här finns också kontaktuppgifter och andra användbara resurser och en komplett lista över pågående och nyligen avslutade LIFE-projekt.

Varje år presenteras ett antal projektförslag som täcker LIFE-programmets prioriterade områden.

Investment in LIFE projects in Sweden (€ million)

	Total investment	EU contribution
ALL LIFE projects	548,5	336
Environment and Resource Efficiency (ENV)	261	192
Nature and Biodiversity (NAT)	219	114
Environmental Governance and Information (GIE)	2,5	1,3
Climate Action (CA)	16	7
Integrated (IPE/IPC)	47	20
Others	3	2

OM LIFE

LIFE-programmet är EU:s finansieringsinstrument för miljö- och klimatpolitik. Det har drivits sedan 1992 och har medfinansierat mer än 4 500 projekt i hela EU och i tredjeländer, och har bistått med över 9 miljarder euro och bidragit med mer än 4 miljarder euro till miljö- och klimatskydd. Budgeten för LIFE-programmet för 2014–2020 är fastställt till 3,4 miljarder euro i löpande priser, med ett underprogram för miljö och ett underprogram för miljöpolitik.

Typer av LIFE-projekt:

- Traditionella (Miljö och resurseffektivitet; Natur och biologisk mångfald; Miljöstyrning och information; Begränsning av klimatförändringar; Klimatanpassning; Klimatstyrning och information.
- Integrerade (Miljö, Natur eller Klimatpolitik)
- Förberedande
- Kapacitetsbyggande

Andra typer av LIFE- finansiering:

- Bidrag till icke-statliga organisationer
- Finansieringsmekanismen för naturkapital (NCFE)
- Instrumentet för privat finansiering för energieffektivisering (PF4EE)

NCFE och PF4EE är initiativ som drivs tillsammans med Europeiska investeringsbanken, vilken förvaltar de båda fonderna. Mer information finns på: <http://ec.europa.eu/life/>

LIFE Miljö och resurseffektivitet

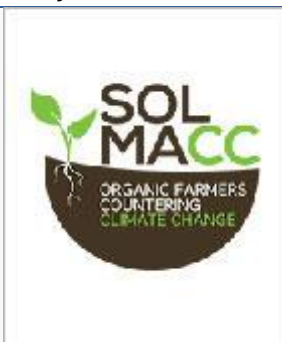
Detta prioriteringsområde inom LIFE syftar till att utveckla, testa och visa på bästa praxis, lösningar och integrerade arbetssätt för att möta miljöutmaningar, samt förbättra den relaterade kunskapsbasen.

LIFE-området Miljö och resurseffektivitet (tidigare LIFE Miljöpolitik och styrning) har hittills medfinansierat 91 projekt i Sverige, som totalt utgör en investering på 261 miljoner euro, varav 192 miljoner har tillhandahållits av EU.

Ungefär en fjärdedel av de avslutade projekten var inriktade på ren teknik. Övriga prioriterade områden som prioriterades inkluderade riskavfall, vattenhantering i avrinningsområden, reningsverk, förvaltning av skog och andra känsliga områden; ren teknik; urban design; avfallshantering (särskilt farligt avfall och industriavfall), spillvattenhantering, energiförsörjning och förnybar energi (biomassa och sol), förpackning av livsmedel, energieffektiva transporter, förbättring av vattenkvalitet, avfallsåtervinning/återbruk, bullerminskning; jordbruk (ekologiskt och resurssnålt jordbruk för att lindra och anpassa till klimatförändring); samt minskning av växthusgaser; och livscykelanalys. De vanligaste typerna av stödmottagare var multinationella och stora företag, lokala och regionala myndigheter, offentliga företag, forskningsinstitut, ett universitet, utvecklingsbyråer, icke-statliga organisationer samt små och medelstora företag. Projekten hade en genomsnittlig löptid på mellan 36 och 60 månader.

För närvarande pågår 9 projekt i Sverige. De fokuserar på: att skydda vattenresurser och förbättra kvaliteten på vatten; plast och förpackningsavfall; design av eko-produkter; förnybar energi från småskalig biomasseteknik för kraftvärme; kommunala avfallsdeponier; avfallsåtervinning ur förbränningsanläggningar; riskhantering och minskning av föroreningar (i tandvården); samt spillvattenhantering. Mottagarna är typiskt kommunala myndigheter samt små och medelstora företag, men också stora och multinationella företag, samt en internationell yrkesorganisation. Projekten har en planerad löptid på mellan 33 och 78 månader.

Det projekt som presenteras i rutan bredvid är ett exempel på ett lyckat svenskt projekt inom ramen för LIFE-Miljö.

Strategier för hållbara jordbruksmetoder för att minska utsläpp av växthus-gaser och anpassa sig till klimatförändring (SOLMACC Life) LIFE12 ENV/SE/000800

Pilotinitiativen som utarbetats av projektet SOLMACC Life har bekräftat att klimatvänliga jordbruksmetoder är tekniskt genomförbara, och har klimatlindrande och anpassningseffekter.

Vetenskaplig övervakning visade att de 12 jordbruken sänkte växthusgasutsläpp p.g.a. jordbruksverksamhet och att jordbruken betydligt ökade möjligheter att anpassa sig till de negativa effekterna av klimatförändring genom att införa klimatvänliga jordbruksmetoder. Andra fördelar, som positiv inverkan på markkvalitet, biologisk mångfald och bevarande av resurser modellerades också. Projektet visade vidare att metoderna var ekonomiskt lönsamma för jordbrukare; kostnaderna för att genomföra dem var i de flesta fall inte större och avkastningen förblev antingen stabil eller förbättrades. Vidare hjälper klimatvänliga metoder till att legitimera offentliga utgifter genom den gemensamma jordbrukspolitiken och hålla kvar sysselsättning på landsbygden, med tanke på att ekologiskt lantbruk vanligen är mer arbetskraftsintensivt.

Resultatet av projektet ledde till att politiska rekommendationer utarbetades, som bidrog till EU:s politiska debatt om klimatförändring och jordbruk, genom att arrangera 13 lobbymöten. Erfarenheterna av projekten med ny jordbruksteknik har också hjälpt till att i Europas skolor bygga upp elevernas och lärarnas kunskaper. De spreds också till jordbrukare, jordbruksrådgivare, politiska beslutsfattare och andra relevanta intressenter. En handledning och demonstrationsvideo har tagits fram på engelska, svenska, tyska och italienska om hur man tillämpar klimatvänliga jordbruksmetoder i EU:s olika klimatzoner.

Projektet bidrog till det 7:e miljöhandlingsprogrammet, särskilt det viktigaste målet att skydda, bevara och förstärka EU:s naturkapital och omvandla det till en resurseffektiv, grön, konkurrenskraftig, utsläppsnål ekonomi. Det bidrog också till färdkartan för en konkurrenskraftig utsläppsnål ekonomi 2050 samt den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020 med hänsyn till koldioxidbindning och skydd för koldioxid i mark baserat på innovation.

För ytterligare information:
<http://solmacc.eu>

LIFE Natur och biologisk mångfald

Detta prioriteringsområde inom LIFE är avsett för utveckling, test och presentation av bästa praxis, lösningar och integrerade vägar till att bidra till utveckling och implementering av policyer och lagstiftning inom natur och biologisk mångfald, samt förbättra den relaterade kunskapsbasen.

Fram till idag har LIFE Natur och biologisk mångfald medfinansierat 53 projekt i Sverige. Dessa projekt motsvarar en total investering på 219 miljoner euro, varav 114 miljoner euro är EU-bidrag.

De flesta av de avslutade projekten avsåg skydd och restaurering av habitat (t.ex. västliga taigaskogar, myrar, lövskogar, gräsmarker, betesmarker och ängar, floder, skärgårdar, våtmarker, fennoskandiska trädklädda betesmarker, sandjordar och kustområden) och arter (t.ex. fjällräven, flodpärlmusslan, den tjockskaliga målarmusslan och läderbaggen *Osmoderma eremita*). Ett av projekten (beskrivs nedan) syftade till att kontrollera den invasiva mårddunden. Ett annat handlade om statisk akustisk övervakning av hamndelfinen i Östersjön. Ett projekt har utvecklat ett kostnadseffektivt nationellt övervakningssystem som är anpassat till förhållanden i norra Europa, vilket kan användas för att implementera EU:s habitatsdirektiv. Ett annat projekt som syftar till att rädda Natura 2000-habitat från invasiva främmande svamparter på Gotland. Mer än 80 % av projekten bedrevs av lokala, regionala eller nationella myndigheter, ett forskningsorgan och hade en genomsnittlig löptid på 55 månader.

För närvarande pågår 9 projekt i Sverige. De flesta av dessa projekt är inriktade på bevarande och restaurering av livsmiljöer (fortida jordbrukslandskap och urskogar i södra Sverige). Andra projekt är inriktade på: utveckla lämpliga metoder för kontrollerad brand i skogsområden av typen boreal västlig taiga; utveckla en modell för adaptiv skötsel av våtmarker för vattensystem med högt bevarandevärde, med hänsyn till klimatförändringar; åter skapa komplexa habitat för semiakvatisk fauna; och återställa nordliga nordiska floder; säkerställa flodkonnektivitet, nordliga floder och återställa korallrevhabitat i kallvatten. Projekten implementeras av lokala, regionala och nationella myndigheter, små och mellanstora företag, ett internationellt företa och en professionell organisation. De har en planerad löptid på mellan 60 och 76 månader.

Det projekt som presenteras i rutan bredvid är ett exempel på ett lyckat svenskt projekt inom ramen för LIFE Natur i Sverige.

Restaurering av häckningsplatser och habitat i sjön Vänerns skärgård och kustland (LIFE+ Vänern) LIFE12 NAT/SE/000132

Projektet LIFE+Vänern återställde viktiga habitat som listas i bilaga 1 i Habitatsdirektivet, och viktiga häcknings- och rastplatser för fågelarter som listas i bilaga 1 i fågeldirektivet, kring Vänern i Sverige. Projektet minskade också störningar vid fågelhäckningsplatser.

Projektet tog fram 10 återställningsplaner för projektplatserna, och sammanställde en ledningsstrategi för viktiga fågelhäckningsplatser.

Konkreta naturvårdsåtgärder inkluderade att röja vildvuxen vegetation på 214 skär, av vikt för fågelhäckningskolonier; röja gräsmarkshabitat på 98 ha; med brand återställa gräsmark och ljung på 28,7ha, samt att återställa 17,7 ha västlig taiga med kontrollerad brand.

Projektgruppen återinförde bete på 114 ha betesmark; byggde 8 992 meter inhägnader runt betesmarkerna, och byggde en gångbro för kreatur för att underlätta betande i skärgården.

Två fågelhäckningsöar byggdes på sammanlagt 1 240 m². För att bistå naturvårdsåtgärder utarbetade projektet övervakningsrapporter av hög kvalitet om fågelarter. Anläggningar installerades för besökare, besök arrangerades för besökare och informationskampanjer genomfördes. Dessa verksamheter bidrog till färre störningar av känsliga fågelhäckningsplatser.

Projektet medverkade till diskussioner om ett större problem i Vänern, nämligen reglering av sjöns vattennivå. Det är ett central problem för habitat och arter som är beroende av sjön. Projektet bidrog med viktiga data om kostnaderna för åtgärder för att minska de negativa effekterna av vattenreglering.

Projektet gav en god demonstration av bästa praxis vad gäller återställningsmetoder, som lätt kan upprepas, överföras och demonstreras under liknande omständigheter på annat håll i EU. Erfarenheter och kunskaper som inhämtats under projektet kan leda till förbättringar vad gäller att restaurera övervuxna habitat längs kustlinjer och öar i sjöar och hav, t.ex. att återställa gräsmarker på öar, återinföra bete på öar, restaurera våtmarksbeten, hantering av bränder av västlig taiga på öar (undertyp naturliga gamla tallskogar), röja skär i skärgårdar, bygga halvnaturliga boplattformar för rovfåglar, och bygga häckningsöar för tämnor och måsar.

Genom att förbättra kvaliteten på ekosystemet i EU:s största sötvattensjö bidrar stödmottagarna till bättre ekosystemtjänster, såsom tillhandahållande av rent vatten. En långsiktig, kvalitativ ekonomisk fördel av öppna landskap är att de uppskattas mycket av besökare. Projektet kommer genom att locka fler besökare hjälpa turismnäringen och den lokala ekonomin. Under implementering av projektet levererade cirka 100 företag tjänster och produkter; de flesta var lokala företag, vilket också bidragit till den lokala ekonomin.

För ytterligare information:
<http://www.lifevanern.se>

LIFE Miljöstyrning och "information"

Detta prioriterade område syftar till att öka medvetenheten om miljöfrågor, stötta kommunikation, hantering och spridning av miljöinformation samt främja en bättre miljöstyrning genom att bredda engagemanget bland intressenter.

Fram till idag har detta område (tidigare LIFE+ Information och Kommunikation) medfinansierat ett projekt i Sverige. Detta representerar en total investering på 2,5 miljoner euro, varav 1,3 miljoner kom från EU.

Detta projekt avslutades i december 2011. Det övergripande målet, över en 36-månadersperiod, var att se till att nästa generation har de verktyg och den makt de behöver för att besvara miljöfrågor. Ett särskilt mål var att öka medvetenheten bland 260 000 barn och unga om EU:s miljöpolitik. Projektet implementerades av organisationen "Håll Sverige rent". Ytterligare information (inklusive resultaten) finns i nedanstående ruta.

Att engagera barn och ungdomar i miljöarbete (COM-U) LIFE07 INF/S/000901

COM-U-projektet försåg 29 000 lärare och 350 000 barn i Sverige med information om EU:s miljöpolicy och relaterade frågor. Det utgjorde ett viktigt bidrag till att förbättra undervisningen om miljöfrågor för att lyfta fram en mer balanserad och praktisk syn på utmaningarna och möjliga

åtgärder som kan vidtas för att tackla dem.

Projektet utvecklade och tog fram undervisningsmaterial och hjälpmedel, och arrangerade utbildning för 29 000 lärare och annan skolpersonal. Projektet nådde även mer än 600 intressenter, huvudsakligen förvaltningar för kommunala skolor, lärarorganisationer och miljöintressegrupper. Information om webbkonferenser och webbaserat material skickades också till alla rektorer. Utbildningen och informationen fokuserade på hur man integrerar miljöfrågor i skolans läroplan. Projektet satte upp ett nationellt nätverk av samordnare som ett stöd i detta arbete och för att främja fortsatt diskussion i frågorna efter projektet.

Projektet levererade: 305 kurser i Step One/Steg Ett i EU:s miljöpolicy, vilket involverade cirka 7 000 lärare i 210 kommuner (av 290 i Sverige); 870 kurser i Step Two/Steg Två - en kortare version av steg ett - vilket involverade 14 500 lärare och baserades på kursmaterial som gavs till de lokala samordnarna; 40 föreläsningar och seminarier på utbildningsmässor - huvudsakligen presentation av undervisningsmaterial; tre filmer om policykurserna och hur man använder Eco-Schools som ett verktyg för att implementera EU:s miljöpolicy; fem konferenser för cirka 30 regionala samordnare; 110 nätverksträffar som samlade nästan 3 000 lärare och 1 000 skolor - organiserade av 16 regionala samordningsskolor; nyhetsbrev på kvartalsbasis till skolor, regionala samordnare och internationella partners; och en europeisk nätverkskonferens med representanter från 10 EU-länder och Norge.

Projektet bidrog till att 1 200 skolor och förskolor gick med i det svenska Eco-Schoolsprogrammet, vilket drivs oberoende av LIFE-projektet av bidragsmottagaren. Resultaten av projektet har gjorts tillgängliga för ett stort antal intressenter och kommer även att användas för att marknadsföra miljöcertifieringssystemet Grön Flagg. Projektets webbsida är också ett populärt medel för att sprida budskapet och innehåller undervisnings- och informationsmaterialet som togs fram av projektet.

Bidragstagaren uppskattar att nära 350 000 skolbarn nåddes av projektets åtgärder och dessa är nu bättre informerade och utbildade om frågor som är relaterade till EU:s miljöpolicy. Långsiktiga positiva miljöeffekter kan förväntas genom denna ökade kunskap och medvetenhet.

För ytterligare information:

<http://www.hsr.se/english/sustainable-development-schools-and-preschools>

Underprogram för klimatpolitik (LIFE 2014-2020)

LIFE Begränsning av klimatförändringar och LIFE Klimatanpassning

Prioriteringsområdet Begränsning av klimatförändring hjälper till att minska växthusgasemissioner, framför allt genom att bidra till implementering och utveckling av relaterade policyer och lagstiftning, förbättra kunskapsbasen, utveckla integrerade metoder samt utveckla och presentera innovativa tekniker, system, metoder och instrument.

Fram till idag har området Begränsning av klimatförändring medfinansierat tre projekt i Sverige. Ett av dessa kommer att bygga och driva den absolut första demonstrationsanläggningen som väsentligt ökar biogaspotentialen för spillvatten som genererats inom massa- och pappersindustrin, samtidigt som den sänker elförbrukningen med 50 %. Projektet samordnas av Scandinavian Biogas Fuels under en 52-månadersperiod som börjar i september 2015. Projektets detaljerade mål återfinns i nedanstående ruta. Projektets webbsida och resultat kommer att läggas till inom kort. Ett andra projekt ska designa, utveckla och demonstrera en unik energiserviceplattform (ESP) som ska möjliggöra automation och dygnet-runt-drift och -övervakning av en fastighets energisystem. Det kommer att implementeras av KIC InnoEnergy under en 42-månadersperiod som börjar i juli 2017. Det sista projektet kommer att demonstrera ett nytt, höginnovativt algmaterial som leder till avsevärda förbättringar av effektiviteten för silikonbaserade paneler och paneler med tunn solfilm. Detta projekt kommer att samordnas under en 42-månadersperiod av Swedish Algae Factory AB. Dessa projekt motsvarar en total investering på 12 miljoner euro, varav 5 miljoner euro är EU-bidrag.

Prioriteringsområdet Klimatanpassning stöder insatser som ökar återhämtningsförmågan vid klimatförändringar, framför allt genom att bidra till implementering och utveckling av relaterad politik och lagstiftning, förbättra kunskapsbasen, utveckla integrerade metoder samt utveckla och presentera innovativa tekniker, system, metoder och instrument.

Fram till idag har området Begränsning av klimatförändring medfinansierat ett projekt i Sverige. Målet för projektet LIFECOASTadapt är att demonstrera ekosystembaserade åtgärder mot kusterosion och översvämningar som också stärker biologisk mångfald vid kusten och ekosystemtjänster. Projektet samordnas av Region Skåne. Dess totala budget uppgår till 4,5 miljoner euro, varav EU bidrar med 49 %.

Ett innovativt koncept för att förbättra resurs- och energieffektiviteten i behandling av spillvatten inom massa- och pappersindustrin (EffiSludge for LIFE) LIFE14 CCM/SE/000221

Huvudmålet med EffiSludge for LIFE-projektet är att bygga och driva den absolut första demonstrationsanläggningen som väsentligt ökar biogaspotentialen för spillvatten som genererats inom massa- och pappersindustrin, samtidigt som den sänker elförbrukningen med 50 %.

Projektet kommer att introducera en innovativ process på den kommersiella skalan på ett termomekaniskt massabruk i Norge, genom att modifiera det aeroba biobehandlingssteget för ökad produktion av avloppsslam. Avloppsslammet från biobehandlingen kommer att användas som ett substrat för anaerob nedbrytning till biometan, med en slamproduktion som optimeras för detta syfte. Den slutliga volymen av restsлам kommer efter implementering av EffiSludge-konceptet inklusive anaerob nedbrytning att vara mindre än om åtgärderna inte hade implementerats. Det anaerobt nedbrutna spillvattnet kommer sedan dessutom återcirkuleras, för att för att ge den näringsdos som krävs och som tidigare gavs genom extern tillsats av karbamid.

Jämfört med den mest moderna spillvattenbehandlingen på europeiska massa- och pappersbruk förväntas projektet EffiSludge for LIFE att ge följande resultat: elförbrukningen för den aeroba spillvattenbehandlingen kommer att minska med minst 50 % per enhet spillvatten; biometan motsvarande 0,10-0,15 m³/kg för ingående kemisk syreförbrukning (COD) för spillvatten kommer att produceras; tillsats av karbamid i den aeroba behandlingen kommer att ersättas av näring som återcirkuleras efter anaeroba nedbrytningen; inga negativa effekter på kvaliteten på det utgående spillvattnet bör kunna observeras (d.v.s. nivåerna på utgående COD, kväve och fosfor kommer att vara desamma eller lägre än de var innan processförändringen) och den slutliga mängden restsлам (efter anaerob nedbrytning) kommer att vara mindre än den som nu genereras i den aeroba behandlingen; och restsلامmet som genereras från EffiSludge-processen (efter anaerob nedbrytning) kommer att vara mindre problematisk att avvattna än det avloppsslam som genereras i den konventionella biobehandlingen, vilket innebär att en högre andel torrt material kan erhållas och ge ytterligare användning av restsلامmet.

Sammantaget kommer implementeringen av dessa åtgärder att ge en markant koloxidbesparing för den aerobiska spillvattenbehandlingen, vilken beräknas vara runt 8 000 ton CO₂-ekvivalenter per år.

För ytterligare information:

<http://scandinavianbiogas.com/effisludge/>

LIFE Integrerade projekt för miljön och klimatet

Detta prioriteringsområde syftar till att i stor geografisk omfattning (regionalt, multiregionalt, nationellt, transnationellt) implementera planer eller strategier för miljö eller klimat som krävs av specifika EU-lagar för miljö eller klimat, främst inom områdena natur, vatten, avfall, luft och begränsning och anpassning av klimatförändringar. Integrerade projekt innebär engagemang från intressenter och främjar samordning med och mobilisering av åtminstone en annan relevant finansieringskälla - EU, nationell eller privat.

Hittills har två integrerade projekt samfinansierats i Sverige. GRIP on LIFE-IP, samordnat av svenska Skogsvårdsstyrelsen, kommer att hjälpa till att fullt ut implementera Prioritised Action Framework (PAF) för Natura 2000 i Sverige. LIFE IP RICH WATERS syftar till att inrätta en integrerad metod för att mobilisera resurser för tåliga ekosystem och bättre vatten i Norra Östersjöns vattendistrikt. De detaljerade målen för det senare projektet presenteras nedan.

Dessa två projekt motsvarar en total investering på 47 miljoner euro, varav EU bidrar med 20 miljoner euro.

Integrerad metod för att mobilisera resurser för tåliga ekosystem och bättre vatten i Norra Östersjöns vattendistrikt (LIFE IP RICH WATERS) LIFE15 IPE/SE/000015

De specifika målen för LIFE IP RICH WATERS är att:

- Anskaffa kapacitet och resurser för att implementera konkreta åtgärder;
- Öka den gemensamma kunskapen bland alla målgrupper för att göra implementeringen av RBMP mer effektiv;
- Stimulera och inspirera konkreta mål genom att implementera "visnings"-metoder och åtgärder med hög påverkan;
- Minska tillförseln av näringsämnen, miljögifter och antalet barriärer; och
- Förbättra kapaciteten för ny teknik och innovativa lösningar för att öka kostnadseffektiviteten.

LIFE IP RICH WATERS förväntas uppnå god status för 6 % (115 av totalt 1 788) av de ytvattendrag som för närvarande är i riskzonen under projektet. Långsiktigt förväntas upp till 800 vattendrag (45 %) att nå god status som ett direkt resultat av projektet. Eftersom många vattendrag har en förlängd deadline till 2027 förväntas viss fördröjning när det att nå god ekologisk status i relation till projektet.

Projektet kommer att bidra till att man utför 24 av totalt 76 listade politiska instrumentåtgärder i PBMP (förvaltningsplaner för avrinningsområden). Denna siffra stiger till 36 när de föreslagna kompletterande åtgärderna tillkommer. De återstående 40 kommer att implementeras utanför de integrerade projekten som en del av det ordinarie arbetet av organisationerna eller av kompletterande åtgärder som påskyndas genom IP-projektet.

För ytterligare information:

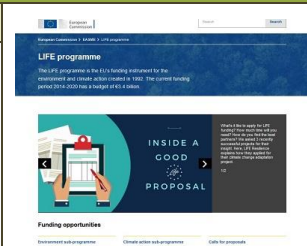
<http://extra.lansstyrelsen.se/lifeiprichwaters/en/Pages/default.aspx>

Hitta mer information om LIFE och om LIFE-projekten

Gå in på LIFE:s webbplats

LIFE:s webbplats tillhandahåller en mängd information om LIFE-programmet:

<http://ec.europa.eu/life/>

Genom att söka i LIFE-projektets databas

För ytterligare information om LIFE-projektet i Sverige eller LIFE-projekt i allmänhet finns en online-databas för LIFE-projekt.

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Det är lätt att använda databasen är den officiella informationskällan om alla pågående och avslutade LIFE-projekt. Databasen innehåller också information om stödmottagare, deras kontaktuppgifter och projektens webbplatser.

Sök via sociala medier:

twitter.com/LIFE_Programme

<http://www.facebook.com/LIFE.programme>

www.flickr.com/photos/life_programme

Kontaktuppgifter

Den nationella kontaktpunkten för Sverige

Svenska Naturvårdsverket - Avdelningen för genomförande

Namn: Josefin OLSSON (LIFE Natur & Biologisk mångfald)

Emma BERGMAN (LIFE Miljö)

Elisabeth GÄRDIN (LIFE Miljö / LIFE InfCom)

Maria SMITH (LIFE Miljö och klimat)

Adress: Valhallavägen 191

S - Stockholm

Tel: +46 10 698 13 81

+46 10 698 16 39

+46 10 698 13 13

E-mail: josefin.olsson@naturvardsverket.se

Emma.Bergman@naturvardsverket.se

LIFESweden@naturvardsverket.se

maria.smith@naturvardsverket.se

Webbplats: [Swedish Environment Protection Agency](http://www.naturvardsverket.se)

Övervakningsteamet för Sverige

NEEMO EEIG – ELLE sia

Adress Skolas Iela 10-8

LV-1010 Riga

Tel: +371 6 7242411

E-post: elle@neemo.eu

Nyligen avslutade samt pågående projekt inom LIFE Miljö- och resurseffektivitet				
Projekttitel	Projektnummer	Webbplats	Klicka på ikonen för att läsa projektsammanfattningen	Projektets löptid
ReCOOL - Återvinning för glykol/kylmedel genom innovativ återvinningsteknik för LIFE+ (ReCOOL for LIFE+)	LIFE12 ENV/SE/000292	http://recyctec.se		07/2013--> 06/2016
Torkningsteknik för energiutvinning från avloppsslam och gödsel (LIFE SludgeisBiofuel)	LIFE12 ENV/SE/000359	http://www.outotec.com/en/About-us/Research-and-technology/EU-Life-Environment-Demonstration-Project/		07/2013--> 06/2016
Etanolix 2.0 - Demonstration av innovativ metod för omvandling av industriavfall till etanol i oljeraffinaderi för LIFE+ (Etanolix 2.0 for LIFE+)	LIFE12 ENV/SE/000529	http://www.st1.se/the-life-project#_VXXC-ZMsCBO		07/2013--> 07/2017
LIFE BIOGAS XPOSE - Maximerad biogaspotential genom innovativ resursanvändning i Biogas Öst-regionen (LIFE BIOGAS XPOSE)	LIFE12 ENV/SE/000683	http://biogasxpose.eu/		07/2013--> 06/2018
Strategier för hållbara jordbruksmetoder för att minska utsläpp av växthusgaser och anpassa sig till klimatförändringen (SOLMACC Life)	LIFE12 ENV/SE/000800	http://solmacc.eu		08/2013--> 07/2018
Småskaliga biomassabaserade kraftvärmesystem i sydöstra Sverige (LIFE+ small scale CHP)	LIFE13 ENV/SE/000113	http://www.energikontorsydost.se/smaskaligkraftvarme		07/2014--> 12/2018
God ekologisk status I en jordbrukså - " införande av integrerade buffertzoner med en holistisk metod (LIFE-GOODSTREAM)	LIFE14 ENV/SE/000047	http://goodstream.se/		09/2015--> 09/2021
Presenterar en ny innovativ produktionsprocess för ett unikt och miljövänligt substitut för plastmaterial (DURAPULP for LIFE)	LIFE14 ENV/SE/000258	http://www.durapulp.com		07/2014--> 12/2018
HALOSEP " Innovativ metod för återvinning och återanvändning av spillvatten från förbränningsanläggningar i EU (LIFE HALOSEP)	LIFE15 ENV/SE/000265	http://www.stenametall.com/lifehalosep		07/2016--> 12/2019
LIFE SURE - Sedimentupptagning och återanvändning på ekologisk basis (LIFE SURE)	LIFE15 ENV/SE/000279	http://www.life-sure.eu/		08/2016--> 07/2020
BIODOLOMER - Presentation av ett unikt, fullt ut förnybart miljövänligt material för minskning av plast- och förpackningsavfall (BIODOLOMER for LIFE)	LIFE15 ENV/SE/000315	http://biodolomerforlife.se		09/2016--> 12/2019
Kvicksilversanering av tandvårdsinrättningar (Hg-rid-LIFE)	LIFE15 ENV/SE/000465	https://www.praktikertjanst.se/Om-Praktikertjanst/Det-har-ar-		09/2016--> 08/2019

		Praktikertjänst/Socialt-ansvarstagande/Life/		
Lidköping Innovation Wastewater Eco-Hub (LIWE LIFE)	LIFE17 ENV/SE/000384	https://angensarv.se		07/2018→ 06/2023
Demonstration av en unik rengörings- och återhämtningsprocess för ammoniak/kväve, som möjliggör 100 % återvunna gödningsprodukter (LIFE RE-FERTILIZE)	LIFE18 ENV/SE/000265	Ej tillgänglig		07/2019→ 06/2022
Innovativt förfarande för hållbar återvinning och återanvändning av textilavfall av cellulosa (LIFE RE:NEWTEXTILE)	LIFE18 ENV/SE/000489	https://renewtextile.eu/		07/2019→ 12/2021

Nyligen avslutade samt pågående projekt inom Natur & Biologisk mångfald				
Projekttitel	Projektnummer	Webbplats	Klicka på ikonen för att läsa projektsammanfattningen	Projektets löptid
Borttagning av vandringshinder i nordiska/fennoskandiska vattendrag (ReMiBar)	LIFE10 NAT/S/000045	http://www.trafikverket.se/remibar		09/2011 → 09/2016
Den tjockskaliga målarmusslan (Unio crassus) skänker livet åter till floderna (UC4LIFE)	LIFE10 NAT/S/000046	http://www.ucforlife.se/		11/2012 → 12/2016
Återställande av naturvårdsstatusen för våtmarkshabitat och artpopulation för långsiktig skötsel i Sverige (RECLAIM)	LIFE11 NAT/S/000848	http://www.reclaim-life.se		09/2012 → 11/2016
Återställande av habitat på sandjordar i södra Sverige (SandLIFE)	LIFE11 NAT/S/000849	http://sandlife.se/		08/2012 → 07/2018
Restaurering av gamla odlingslandskap och våtmarker utmed Östersjökusten (LIFE Coast Benefit)	LIFE12 NAT/SE/000131	http://www.lifecoastbenefit.se		09/2013 → 08/2019
Restaurering av häckningsplatser och habitat i sjön Vänerns skärgård och kustland (LIFE+ Väner)	LIFE12 NAT/SE/000132	http://lifevanern.se/		09/2013 → 12/2018
Rädda skogbevuxna Natura 2000-habitat från invasiva främmande svamparter på ön Gotland, Sverige (LIFE-ELMIAS)	LIFE12 NAT/SE/001139	http://www.skogsstyrelsen.se/Projektwebbar/Life-ELMIAS1		07/2013 → 12/2018
Återinförande av kontrollerad bränning i skogsområden av typen boreal västlig taiga (LifeTaiga)	LIFE13 NAT/SE/000065	http://www.lifetaiga.se		01/2015 → 12/2019
Restaurering av träd- och buskrika habitat (BushLIFE)	LIFE13 NAT/SE/000105	http://bushlife.se		09/2014 → 08/2020

Triple Lakes - restaurering av biflöden och förebyggande åtgärder för vattenhabitat i ett klimatförändringsperspektiv (LIFE-TripleLakes)	LIFE13 NAT/SE/000116	http://www.triplelakes.se/		07/2014 -> 06/2019
Återskapa komplexa habitat för den semiakvatiska faunan (SemiAquaticLife)	LIFE14 NAT/SE/000201	http://www.semiaquaticlife.se		01/2016 -> 12/2020
Överbrygga de rumsliga och tidsmässiga luckorna i hotade ekohabitat (LIFE BTG)	LIFE15 NAT/SE/000772	http://lifebridgingthegap.se		10/2016 -> 09/2022
Återställning av vattendrag i Norrland (ReBorn LIFE)	LIFE15 NAT/SE/000892	https://www.rebornlife.org/		07/2016 -> 07/2021
Återställning för bättre motståndskraft, biologisk mångfald och status i nordliga älvar (Rivers of LIFE)	LIFE18 NAT/SE/000268	Ej tillgänglig		08/2019 -> 08/2025
Flodkonnektivitet, habitat och vattenkvalitet i riktning mot återställda ekosystem (LIFE CONNECTS)	LIFE18 NAT/SE/000742	Ej tillgänglig		08/2019 -> 07/2025
Utveckling av metod för återställning av korallrevshabitat i kallvatten med implementering i Kosterfjord-Väderöfjorden, Sverige (LIFE LOPHELIA)	LIFE18 NAT/SE/000959	Ej tillgänglig		09/2019 -> 12/2025

Nyligen avslutade samt pågående projekt inom LIFE Miljöstyrning och -information

Projekttitel	Projektnummer	Webbplats	Klicka på ikonen för att läsa projektsammanfattningen	Projektets löptid
Att engagera barn och ungdomar i miljöarbete (COM-U)	LIFE07 INF/S/000901	http://www.hsr.se/skola		01/2009 -> 12/2011

Pågående projekt inom LIFE Begränsning av klimatförändringar samt LIFE Klimatanpassning

Projekttitel	Projektnummer	Webbplats	Klicka på ikonen för att läsa projektsammanfattningen	Projektets löptid
En innovativ plattform som omvandlar byggnader till hållbara energikällor, som aktiverar ett EU-smart nät (LIFE LSO)	LIFE16 CCM/SE/000037	https://www.power2u.se/		07/2017 -> 12/2020
Anpassa kuster till klimatförändringar genom flera ekosystembaserade åtgärder (LIFECOASTadapt)	LIFE17 CCA/SE/000048	https://utveckling.skane.se/utveckling/omraden/miljo-och-klimat/klimatanpassning/stranderosion/		06/2018 -> 12/2022
SUNALGAE - Innovativ process för att förbättra effektiviteten på solpaneler genom	LIFE17 CCM/SE/000050	http://swedishalgaeactory.com/project/eu-life-sunalgae/		07/2018 -> 12/2021

användning av alger (SUNALGAE for LIFE)				
--	--	--	--	--

Pågående integrerade LIFE-projekt				
Projekttitel	Projektnummer	Webbplats	Klicka på ikonen för att läsa projektsammanfattningen	Projektets löptid
Använda funktionella vatten- och våtlandsekosystem och deras funktioner som modell för att förbättra grön infrastruktur och implementering av PAF i Sverige (GRIP on LIFE-IP)	LIFE16 IPE/SE/000009	https://www.skogsstyrelsen.se/om-oss/var-verksamhet/projekt/grip-on-life/om-grip-on-life/		10/2017 -> 07/2025